

Norwaco

Årsmelding 2024

Om Norwaco

Norwaco er en paraplyorganisasjon som forvalter rettigheter til opphavere, utøvende kunstnere og produsenter i audiovisuelle produksjoner. Norwaco har 37 medlemsorganisasjoner som til sammen representerer ca. 65.000 individuelle medlemmer. På vegne av disse, inngår Norwaco avtaler og krever inn vederlag etter konkrete, kollektive forvaltningsoppdrag. Hovedvirksomheten er tredjepartsdistribusjon av TV-kanaler og tilhørende arkivtjenester. Norwaco representerer også utenlandske rettighetshavere gjennom avtaler med utenlandske organisasjoner.

INNHold

Om Norwaco	2
Leder	3
Styrets beretning	4
Årsregnskap 2024	
Resultatregnskap	7
Balanse	8
Kontantstrømanalyse	9
Noter til regnskapet	10
Åpenhetsrapport	13
Utbetalinger	15
Revisjonsberetning	21
Informasjon om virksomheten i 2024	
Nøkkeltall	22
Medlemsorganisasjonenes sektortilknytning	23
Virksomhetsområdene	24
Forvaltning og drift	27
Styret, utvalg og administrasjon	32
Medlemsorganisasjoner med jubileum i 2024	35

Norwacos forvaltningsområder – sektorer

Medlemsorganisasjonene gir forvaltningsoppdrag til Norwaco gjennom en forvaltningskontrakt som deler Norwacos forvaltning i syv hovedområder – Norwacos forvaltningssektorer.

- **Tredjeparts TV- og radiodistribusjon**
Samtidig og uendret (lineær) distribusjon av TV- og radiokanaler og tilknyttede innholdstjenester.
- **Undervisningsbruk**
Bruk av audio- og audiovisuelle verk i undervisningsvirksomhet.
- **Bedriftsintern bruk**
Bruk av audio- og audiovisuelle verk internt i bedrifter.
- **Bruk i bibliotek og museer**
Bruk av audio- og audiovisuelle verk internt i bibliotek og museer for besøkende.
- **Bruk av TV-selskaps arkivmateriale**
TV-selskaps bruk av eget arkivmateriale i nye produksjoner og tilgjengeliggjøring på forespørsel for privat bruk. Tredjeparters tilgjengeliggjøring av slikt arkivmateriale.
- **TV på offentlig sted**
Visning (overføring) av TV-innhold på offentlig tilgjengelige steder som hotellobbyer, treningssentre, flyplasser mm.
- **Privatkopiering (fordelingsoppdrag)**
Kompensasjon for lovlig kopiering til privat bruk.

Medlemsorganisasjonene slutter seg til forvaltningssektorene som er relevante for deres medlemmer. De overdrar til Norwaco rett til å forvalte rettighetene og til å fordele vederlag eller kompensasjon. Fordelingen mellom organisasjonene beslattes av medlemmene i hver enkelt sektor.

Styret har ansvar for å fordele til utenlandske rettighetshavere og norske rettighetshavere som ikke er medlemmer av Norwacos medlemsorganisasjoner.

Rekordutbetaling av vederlag til medlemsorganisasjonene

Norwaco favner bredt med sine 37 medlemsorganisasjoner og det store mangfoldet av rettighets-havergrupper. Dette er en av våre styrker, men det medfører også interessemotsetninger. Minnelige løsninger oppnås ofte gjennom dialog, men når det gjelder fordelingen av vederlaget, kan det oppstå fastlåste tvister. De siste årene har Norwaco hatt noen slike. I 2024 ble en av disse tvistene avgjort i Norwacos Voldgiftsrett (tidligere kalt Voldgiftsnemda), som er det øverste organet for behandling av fordelingssaker. Tvisten var mellom musikkutøvere og musikkprodusenter om fordelingen av vederlaget på Norwacos største avtaleområde for TV-distribusjon (Fellesavtalen). Avgjørelsen bidro til at tilbakeholdt vederlag kunne utbetales, og til fortgang i andre nødvendige fordelingsvedtak som også påvirket andre rettighetshavergrupper. Dette resulterte i en gledelig rekordbetaling til medlemsorganisasjonene på 282 millioner kroner.

I 2021 trådte den særskilte loven for kollektive forvaltningsorganisasjoner i kraft. Etter en overgangsperiode gjelder den nå fullt ut, og 2024 var første året alle medlemsorganisasjonene som mottar vederlag fra Norwaco, skulle utarbeidet åpenhetsrapporter. Rapportene er tilgjengelig på medlemsorganisasjonenes nettsider, og de er også lenket til fra Norwacos nettsider. Formelt skal det meste

nå være på plass, men vi ser at det fortsatt er en del ulike tolkninger av lovens krav. Det blir derfor spennende å se hvordan Patentstyret som tilsynsorgan, vil følge opp i årene fremover.

Kultur- og likestillingsdepartementet gjennomførte i 2024 høringen for forberedelse av de viktige EU-direktivene på opphavsrettsområdet fra 2019, Digitalmarkedsdirektivet og Nett- og videresendingsdirektivet. Norwaco leverte et grundig høringssvar, og det gjorde mange andre også. Kompleksiteten er stor, det er også engasjementet. Totalt mottok departementet 600 sider med høringssvar. Vi hadde håpet at det kom et lovforslag i tide til at loven kunne tre i kraft i 2025, men i skrivende stund er det lite sannsynlig.

Det som har vært aller mest diskutert de siste par årene, er betydningen av unntakene for tekst- og datautvinning i Digitalmarkedsdirektivet (artikkel 3 og 4). Her kjemper rettighetshaverne mot at de som utvikler KI-tjenester kan utnytte opphavsrettslig beskyttet materiale til maskinlæring, uten at rettighetshaveren verken får stoppet dem eller betalt for bruken. Det er knyttet forventinger til om EUs vedtatte KI-forordning (AI Act), vil bidra til større klarhet, og det jobbes nå i EU for å slutføre konkrete retningslinjer for KI-selskapene.

Internasjonalt er det uvisst hvor nyttige disse retningslinjene vil bli for rettighetshaverne. I Norge er det positive signaler fra myndigheten om at opphavsretten vil bli respektert. Kultur- og likestillingsdepartementet har gitt Nasjonalbiblioteket mandat til å forhandle med Kopinor om norske generative språkmodeller. Det er gledelig. Kunngjøringen fra digitaliserings- og forvaltningsministerens om at en nytt organ, KI Norge, etableres som en nasjonal arena for innovativ og ansvarlig KI, kan også gi håp om at opphavsretten vil bli hensyntatt.

Dersom det er behov for trening av KI-systemer på audiovisuelt innhold, så kan det bli aktuelt at Norwaco bidrar i lisensieringen, men det vet vi ikke per i dag. Det avhenger både av hvordan unntakene i Digitalmarkedsdirektivet skal forstås, og ikke minst hva rettighetshaverne ønsker å gi tillatelse til. Vi går spennende tider i møte, som alltid.

Mars 2025
Alt godt fra Elin

Elin Urkedal, direktør (Foto: Caroline Roka)

Virksomhet og fremtidig utvikling

Norwaco er en paraplyorganisasjon med 37 medlemmer, som forvalter rettigheter til opphavere, utøvende kunstnere og produsenter i audiovisuelle produksjoner. Hovedvirksomheten er tredjepartsdistribusjon av TV-kanaler og tilhørende arkivtjenester. Norwaco inngår avtaler og krever inn vederlag som fordeles til norske og utenlandske rettighetshavere.

Samlede inntekter for 2024

Inntektsført vederlag for 2024 er 428 millioner kroner. Netto finansinntekter er 18,4 millioner kroner.

Rekordutbetaling i 2024

Norwaco har i 2024 utbetalt 462 millioner kroner i vederlag og privatkopieringskompensasjon til organisasjoner som representerer rettighetshavere. Av dette har 282 millioner kroner gått til våre 37 medlemsorganisasjoner, som representerer opphavere, utøvende kunstnere og produsenter. Dette er den høyeste utbetalingen til medlemsorganisasjonene siden Norwaco ble stiftet i 1983.

Tredjeparts TV- og radiodistribusjon

Målt i gjennomsnittlig TV-tid, er det fortsatt nedgang i befolkningens TV-seing. Ikke uventet er det de eldste aldersgruppene som ser mest TV, mens yngre bruker mer tid på sosiale medier, YouTube etc.¹

TV-distributørene tilbyr fremdeles bredbånd og strømmetjenester som en viktig del av tilbudet. Valg av strømmetjenester i innholdspakken, går på bekostning av antall tilgjengelige lineære kanaler. Godt over halvparten av kundene har minst én strømmetjeneste gjennom TV-abonnementet.²

Sett under ett, kan det imidlertid se ut som veksten i strømmemarkedet er i ferd med å avta. I gjennomsnitt har norske husstander tilgang på 3,3 ulike strømmetjenester.³

1) Kantar Media, TV meterpanel TVOV undersøkelsen fra 2018 som også inkluderer Online seing.

2) EPSI Rating TV-OG STRØMMETJENESTER 2024. <https://www.epsi-norway.org/wp-content/uploads/2024/10/epsi-norge-tv-distribusjon-og-strømmetjenester.pdf>

3) Forbruker & Media, MGI 19/2 21/1 (18 år +), Kantar Media. Forbruker & Media. (18 år +). Kvartalsvis (Q) oppdaterte data fra Power BI .strømmerapport, Kantar Media.

Undervisningsbruk

Sammen med NRK og flere utenlandske kringkastere, tilbyr Norwaco en avtale som gir mulighet til å bruke TV- og radioinnhold samt de fleste norske spillefilmer i undervisning. For offentlige barnehager, grunn- og videregående skoler, tilbys en tilleggsavtale for bruk av musikk.

Bruk i bibliotek og museer

Norwaco tilbyr avtaler som blant annet omfatter bruk av norskproduserte TV- og radioprogram i museumsutstilling. Etter at Popsenteret i Oslo ble nedlagt ved nyttår 2025, er den løpende avtalen med Rockheim eneste på området.

Bruk av TV-selskaps arkivmateriale (NRK-arkiv)

NRKs arkiv av eldre produksjoner er en viktig del av norsk kulturarv, og siden 2013 har Norwaco hatt avtale med NRK om tilgjengeliggjøring av NRKs arkivproduksjoner. Nåværende avtale ble inngått i 2022 og inkluderer alle egenproduserte TV- og radioprogram sendt første gang før 2015. Avtalen løper til september 2027.

TV på offentlig sted

Norwaco tilbyr heldekkende avtale for virksomheter som ønsker å overføre TV-innhold til publikum på offentlige steder. Lisensen fra Norwaco avgrensner mot øvrige forvaltningsområder og mot bruk av musikk som allerede er klarert av TONO eller Gramo. Lisensieringen startet i 2022. De første årene har Norwaco inngått avtaler med hoteller og andre overnattingssteder, butikker og aktører i treningsmarkedet.

Privatkopiering

Som privatperson har du lov til å kopiere åndsverk og annet opphavsrettslig beskyttet materiale gratis og dele med nære venner og familie. For dette kompenseres rettighetshaverne gjennom årlige bevilgninger over statsbudsjettet. I 2024 ble det bevilget 58,1 millioner kroner til individuell kompensasjon og fordeling gjennom Norwaco.

Høring EUs digitalmarkedsdirektiv og nett- og videresendingsdirektiv

I november 2023 sendte Kulturdepartementet ut høringsnotat for de to EU-direktivene fra 2019, som gir viktige rammebetingelser på opphavsrettsområdet. Norwaco sendte høringsssvar innen høringsfristen 15. mars 2024. Det har per mars 2025 ikke blitt lagt frem et lovforslag.

Voldgift for TV-distribusjon

I januar 2023 ble det reist krav om voldgiftsbehandling av fordeling av vederlag mellom musikkutøvere og musikkprodusenter for Fellesavtalen 2020. Voldgiftsrettens avgjørelse forelå i februar 2024. I avgjørelsen ble blant annet fordelingen av vederlag mellom musikkutøvere og musikkprodusenter for tjenesten start forfra, bestemt.

Ekspertgruppe

På sektormøtet for TV-distribusjon i mars, ble det vedtatt å nedsette en ekspertgruppe som skal avgjøre fordelingsrelaterte prinsippsspørsmål i Fellesavtalen og fordelingen av vederlag for 2024 til og med 2026. Gruppen har frist til mai 2025 for å komme med rapport for sitt arbeid.

Årsmøtet

Norwaco avholdt ordinært årsmøte i mai. Årsmøtet godkjente styrets beretning og regnskap for 2023, og det ble valgt nye styremedlemmer, valgkomite og voldgiftsrett. Det ble vedtatt en rekke vedtektsendringer, som for det meste representerte tydeliggjøring av gjeldende vedtekter. Det ble også vedtatt nye saksbehandlingsregler for mekling, fordelingsnemnd og voldgift.

Seminar om kunstig intelligens (KI)

I november arrangerte Norwaco et halvdags KI-seminar for cirka 50 representanter fra medlemsorganisasjonene med etterfølgende sosial sammenkomst på Litteraturhuset. Programmet tok opp ulike temaer i skjæringspunktet mellom KI og opphavsrett, som behovet for en norsk språkmodell, rettslige utgangspunkter for lisensiering av KI, hvordan KI påvirker den kreative prosessen og retten til egen stemme og fremtoning.

Økonomiske forhold

Netto driftskostnader for 2024 er 23,1 millioner kroner som tilsvarer ca. 5,4 % av inntektsført vederlag.

Styring av finansiell risiko

Innkrevd vederlag fordeles normalt året etter innkreving. Styret vedtok ny investeringsstrategi i desember med overordnet målsetning å ivareta rettighetshavernes økonomiske interesser på best mulig måte.

Fortsatt drift

Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift, jfr. regnskapslovens § 4-5. Styret bekrefter at forutsetningene er til stede, jfr. regnskapslovens § 3-3a.

Ansvarsforsikring for styret og daglig leder

Norwaco har tegnet styreansvarsforsikring som dekker inntil 10 millioner kroner per skade, samt profesjonsansvarsforsikring som dekker inntil 2 millioner kroner per skade. Styreansvarsforsikringen gjelder styret og daglig leder. Profesjonsansvarsforsikringen gjelder daglig leder og andre ansatte.

Administrasjon

Norwacos administrasjon hadde ved utgangen av 2024 tolv fast ansatte, hvorav én i deltidsstilling. Økonomi- og administrasjonsansvarlig Sigrud Rauboti gikk ut i svangerskapspermisjon i oktober, og Leon Yildirim ble engasjert som vikar i ett år fra september. En medarbeider har vært langtidssykemeldt deler av året.

Likestilling, sykefravær, HMS og ytre miljø

Norwaco har som mål å være en arbeidsplass hvor det råder full likestilling. Organisasjonen har innarbeidet at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn, for eksempel i saker som gjelder lønn, avansement og rekruttering.

Det er syv kvinner hvorav én i permisjon, og seks menn hvorav én vikar, ansatt i Norwaco ved utgangen av 2024. Samlet sykefravær i 2024 var på 11 % hvorav 9 % langtidsfravær.

Etter styrets oppfatning er arbeidsmiljøet i Norwaco godt. Norwaco driver sin virksomhet fra leide lokaler i Oslo sentrum. Det har ikke blitt rapportert om skader eller ulykker på arbeidsplassen. Virksomheten er ikke av en karakter som kan forurense det ytre miljøet.

Redegjørelse iht. åpenhetsloven

Redegjørelsen for aktsomhetsvurderingene etter lov om åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, vil bli tilgjengeliggjort på Norwacos nettsider under punktet [Om Norwaco](#).

Norwacos styre

Øverst fra venstre (Fotograf i parentes):

Renée Rasmussen, styreleder (Trond Isaksen), Marte Thorsby, nestleder (Jannecke Sanne Normann), Harald Holter, AU-medlem (Ansgar Valbø), Monica Boracco (Kristin von Hirsch), Stian Langgaard-Nielsen, (Bent Røiseland)

Marius Øvrebø-Engemoen (Eva Rose), Hege Fagerheim (privat), Bjørn Sæter (Tovita Razzi), Inger Elise Mey (Caroline Roka) og Ann-Kristin Vasseljen (Terese Aalborg)

Resultatregnskap

(Tall i kroner)	Noter	2024	2023
OPPTJENING AV VEDERLAG			
TV-distribusjon		300 823 858	307 552 895
Fellesavtalen		196 543 816	199 096 656
K-avtalen		91 799 069	97 747 969
Vederlag fra utlandet		12 480 973	10 708 269
Undervisningsvirksomhet		35 338 345	32 247 075
Grunn og videregående skoler, AV-lisens		14 054 945	13 634 660
Grunn og videregående skoler, musikk-lisens		15 799 827	15 307 188
Universitet og høyskoler		2 231 630	2 192 465
Vederlag fra utlandet		3 251 944	1 112 762
Bibliotek og museer		564 292	542 340
TV-selskaps arkiv		16 917 450	16 461 671
TV på offentlig sted		3 548 085	3 548 378
Privatkopiering		70 921 867	58 617 390
Statlig bevilgning		58 090 000	55 766 000
Vederlag fra utlandet		12 831 867	2 851 390
SUM OPPTJENTE VEDERLAG		428 113 897	418 969 749
Netto finansinntekter	1	18 406 549	19 220 427
SUM VEDERLAG OG FINANSINTEKTER		446 520 446	438 190 176
VEDERLAG TIL RETTIGHETSHAVERE		423 467 030	417 076 646
MIDLER TIL DEKNING AV DRIFTSKOSTNADER			
Vederlag og finansinntekter til dekning av drift		23 053 416	21 113 530
Medlemskontingenter		18 500	18 500
Endringer i pensjonsforpliktelse mot udekket tap	2	-	-474 210
Sum midler til dekning driftskostnader		23 071 916	20 657 820
DRIFTSKOSTNADER			
Lønn og andre personalkostnader	2,3	16 438 563	15 238 911
Avskrivninger	4	328 603	247 114
Andre driftskostnader		6 304 750	5 171 794
Sum driftskostnader		23 071 916	20 657 820
RESULTAT		-	-

Balanse

(Tall i kroner)	Noter	2024	2023
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Inventar/kontormaskiner	4	1 094 837	1 423 440
Langsiktig fordring			
Aksjer/verdipapirer	1	1 500 000	1 500 000
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	2	149 070	149 070
Sum anleggsmidler		2 743 907	3 072 510
OMLØPSMIDLER			
Fordringer på vederlag		43 983 737	34 894 634
Andre fordringer		363 473	499 666
Sum fordringer		44 347 211	35 394 300
Vederlagsmidler i bank		10 514 828	2 093 777
Pengemarkedsfond	1	302 225 126	352 658 490
Sum investeringer		312 739 955	354 752 267
Bankinnskudd	5	5 091 531	10 319 442
Sum omløpsmidler		362 178 696	400 466 009
SUM EIENDELER		364 922 603	403 538 519
EGENKAPITAL OG VEDERLAG/GJELD			
EGENKAPITAL			
Egenkapital/Udekket tap pensjon	2	149 070	149 070
LANGSIKTIG GJELD			
Beregnet fremtidige pensjonsforpliktelser			
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		500 748	1 002 559
Offentlig gjeld		1 320 672	1 223 398
Annen kortsiktig gjeld		1 371 073	1 520 772
Sum kortsiktig gjeld		3 192 493	3 746 729
Vederlag og renter avsatt til utbetaling		361 581 040	399 642 721
SUM EGENKAPITAL OG VEDERLAG/GJELD		364 922 602	403 538 519

Oslo, 9. april 2025

Renée Rasmussen (styreleder)

Marte Thorsby (nestleder)

Henrik Holter (AL-medlem)

Hege Fagerheim

Marius Øvrebø-Engelboen

Monica Boracco

Bjørn Sæter

Inger Elise Møy

Ann-Kristin Vasseljen

Stian Langsgård-Nielson

Elin Urkedal (direktør)

Kontantstrømanalyse

(Tall i kroner)	2024	2023
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat	-	-
Ordinære avskrivninger	328 603	247 114
Endring i kundefordringer og leverandørgjeld	-9 590 914	10 654 334
Endring i andre tidsavgrensingsposter	83 768	209 064
Endring i vederlag og renter til utbetaling	-38 061 681	48 506 126
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-47 240 224	59 616 640
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Investeringer i varige driftsmidler	-	-1 571 784
Endring i andre investeringer	50 433 364	-51 203 828
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	50 433 364	-52 775 612
Netto endring i likvider i året	3 193 140	6 841 028
Kontanter og bankinnskudd per 01.01	12 413 219	5 572 190
Kontanter og bankinnskudd per 31.12	15 606 359	12 413 218
I balansen		
Vederlagsmidler i bank	10 514 828	2 093 777
Bankinnskudd	5 091 531	10 319 442
Sum kontanter og bankinnskudd per 31.12.	15 606 359	12 413 218
Herav utgjør bundne bankinnskudd:		
Skattetreksmidler	700 000	700 000
Depositum husleie	810 507	810 507
Sum bundne bankinnskudd	1 510 507	1 510 507

Noter til regnskapet

Alle tall er i norske kroner hvis ikke annet er opplyst.

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Følgende regnskapsprinsipper er anvendt:

Vederlag

Inntektsføring av vederlag er bokført etter opptjeningsprinsippet som er inneværende regnskapsår. Vederlag mottatt fra utlandet er opptjent i 2024 og tidligere år.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid. Avskrivningene er fordelt lineært over antatt økonomisk levetid.

Aksjer og verdipapirer som anleggsmidler

Anleggsaksjer og verdipapirer hvor Norwaco ikke har betydelig innflytelse, balanseføres til det laveste av kostpris og virkelig verdi.

Pengemarkedsfond som omløpsmidler

Verdipapirer som inngår i en handelsportefølje vurderes til virkelig verdi på balansedagen.

Fordringer

Fordringer på vederlag og andre fordringer er verdsatt til pålydende etter fradrag for avsetning til mulige tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Pensjoner

Norwaco har fra 1.1.2022 hatt en innskuddsbasert pensjonsordning, der innskudd, premie og administrasjonskostnader kostnadsføres. De som var ansatt før dette tidspunktet kunne velge å bli værende i den ytelsesbaserte pensjonsordningen.

Ytelsesbaserte pensjonsordninger vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og aktuarielle forutsetninger (aktuarielle gevinster og tap) under 10 % av det som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene ved begynnelsen av året, innregnes ikke. Når den akkumulerte virkningen er over 10 %-grensen ved årets begynnelse, resultatføres det overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønn og andre personalkostnader.

Norwaco har tidligpensjon, AFP i Fellesordningen, som er en ytelsesbasert flerforetaksordning. Det foreligger ikke tilstrekkelig informasjon til at Norwaco kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av den samlede pensjonsforpliktelse, pensjonsmidler og pensjonskostnad. Innbetalt premie kostnadsføres under lønn og andre personalkostnader.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter og bankinnskudd.

1. Finansinvesteringer

Vederlagsmidlene er plassert på særvilkårskonti i DNB, i pengemarkedsfond, aksjefond og aksjer. Gjennomsnittlig avkastning på midler plassert i bank har vært 4 % og i pengemarkedsfond 5,46 %.

Anleggsmidler	Bokført 31.12.2024	
Aksjefond, Pluss Markedsverdi	500 000	
Aksjefond, Pluss Utland Aksje	1 000 000	
Sum anleggsmidler	1 500 000	
Omløpsmidler		Avkastning
Pengemarkedsfond, Pluss Likv. I og II	212 261 534	10 986 134
Pengemarkedsfond, DNB Likviditet 20 (V)	89 963 592	6 680 502
Vederlagsmidler i bank / totale renteinntekter	10 514 828	728 949
Netto andre finansinntekter		10 964
Sum omløpsmidler	312 739 955	18 406 549
Netto finansinntekter		18 406 549

Anleggsaksjene har en markedsverdi 31.12.2024 på kr 4 837 715 for Pluss Utland Aksje og kr 1 679 392 for Pluss Markedsverdi.

Netto finansinntekter er godskrevet vederlagsmidlene.

2. Pensjonskostnader

Norwaco er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon, og har pensjonsordninger som tilfredsstillt kravene i denne loven. Norwaco har en innskuddsbasert pensjonsordning som omfatter syv ansatte og en ytelsesbasert pensjonsordning som omfatter 14 personer, hvorav seks aktive. Den ytelsesbaserte ordningen ble lukket i 2021 og tilbys ikke nye ansatte. Forpliktelsen er balanseført basert på beste estimat fra aktuar.

I tillegg har Norwaco avtalefestet pensjonsordning i Fellesordningen for AFP. Årets premie er kostnadsført og inngår i pensjonskostnader, ref. note 3.

Pensjonskostnader	2024	2023
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	743 832	814 738
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	548 467	563 361
Avkastning på pensjonsmidler	-724 399	-669 227
Administrasjonskostnader	200 126	204 233
Netto pensjonskostnader før aga.	768 026	913 104
Arbeidsgiveravgift av pensjonskostnadene	108 292	128 748
Resultatført aktuarielt tap (gevinst)	218 390	345 606
Resultatført estimatavvik utover korridor	884 785	-
Periodisert arbeidsgiveravgift	-	-
Netto pensjonskostnad	1 979 493	1 387 458
Pensjonsforpliktelsen	2024	2023
Påløpte pensjonsforpliktelser (DBO) pr 31.12	18 618 916	17 948 985
Pensjonsmidler (til markedsverdi) pr 31.12	16 147 549	14 580 766
Påløpte pensjonsforpliktelser pr 31.12. ekskl. aga.	-2 471 366	-3 368 218
Arbeidsgiveravgift	-348 463	-474 919
Påløpte pensjonforpliktelser per 31.12. inkl. aga.	-2 819 829	-3 843 137
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	3 853 684	3 992 207
Resultatført estimatavvik utover korridor	-884 785	
Netto balanseført pensjonsforpliktelse inkl. aga	149 070	149 070
Økonomiske forutsetninger	31.12.2024	31.12.2023
Diskonteringsrente	3,90 %	3,10 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	5,30 %	4,80 %
Forventet lønnsvekst	4,00 %	3,50 %
Forventet G-regulering	3,75 %	3,25 %
Forventet regulering av pensjoner under utbetaling	2,40 %	1,80 %
Forventet årlig avgang	0-8 %	0-8 %
Amortiseringsfaktor (Forventet gjenstående tjenestetid)	9,22	10,06
Ønsket størrelse på korridor	10,00 %	10,00 %
Gjennomsnittlig arbeidsgiveravgiftssats	14,10 %	14,10 %

3. Ytelser til ansatte, tillitsvalgte og revisor

Lønns- og personalkostnader består av følgende poster:

	2024	2023
Lønn til ansatte	10 100 240	9 753 785
Arbeidsgiveravgift	2 040 630	2 014 065
Pensjonskostnader	2 625 208	1 940 963
Andre personalkostnader	295 333	257 382
Honorarer	1 377 153	1 171 077
Innleid personale	-	101 639
Sum lønn og personalkostnader	16 438 563	15 238 911

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn/honorarer *	1 692 729	863 031
Lønnskompensasjon pensjon *	188 359	
Pensjonspremie og kostnader	278 007	
Annen ytelse	8 041	

*) Kr 188 359 av lønnen er kompensasjon for overgang fra ytelsesbasert pensjonsordning til innskuddspensjon.

Det er ikke utbetalt vederlagsmidler fra Norwaco til ledende personer.

Ved arbeidsgivers oppsigelse skal daglig leder, i tillegg til lønn i oppsigelsestiden, ha krav på etterlønn tilsvarende seks måneders fast lønn.

Det var ved utgangen av 2024, 13 ansatte i Norwaco, hvorav én vikar.

Revisor

Kostnadsført honorar til revisor inklusiv mva. er på totalt kr 292 500, derunder omfatter dette lovpålagt revisjon på kr 265 000, attestasjoner og bistand på kr 27 500.

4. Inventar og kontormaskiner

	Inventar	Kontormaskiner	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	1 732 682	435 430	2 168 112
Tilgang	-		-
Avgang			-
Anskaffelseskost 31.12.	1 732 682	435 430	2 168 112
Akkumulert avskrivning 31.12.	637 845	435 430	1 073 275
Bokført verdi 31.12.	1 094 837	0	1 094 837
Årets avskrivninger	314 364	14 239	328 603
Avskrivninger i %	20 %	33,33 %	

5. Bankinnskudd

Av totale bankinnskudd på kr 5 091 531 utgjør kr 800 000 bundne skattetrekksmidler og kr 813 344 husleiedeposium.

Åpenhetsrapport for Norwaco 2024

Åpenhetsrapporten er utarbeidet i henhold til Lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. med tilhørende forskrift for regnskapsåret som avsluttes 31.12.2024.

Rapporten skal leses sammen med andre deler av årsmeldingen for å få et helhetlig bilde av Norwacos økonomi. Årsmeldingen som sådan vil dekke de rapporteringsforpliktelse som ligger i forskriften.

Alle beløp i oversiktene vises i NOK hele kroner.

Norwacos juridiske struktur og styringsstruktur

Norwaco er en økonomisk forening uten selvstendig økonomisk formål, etablert 17. november 1983. Medlemmene i Norwaco er norske organisasjoner som representerer opphavere, utøvende kunstnere og produsenter. Norwacos oppgave er å forvalte de økonomiske rettighetene til opphavere, utøvende kunstnere og produsenter som Norwaco har fått i oppdrag å forvalte gjennom avtale, fullmakt eller med hjemmel i lov. Kulturdepartementet har godkjent Norwaco som avtalelisensutløsende organisasjon på alle relevante forvaltningsområder.

Norwacos øverste organ er årsmøtet. Ordinært årsmøte avholdes årlig innen utgangen av mai. Alle medlemsorganisasjonene i Norwaco kan delta på årsmøtet med inntil to representanter, og hver organisasjon har én stemme. Årsmøtet velger et styre bestående av 10 ordinære medlemmer med personlige varamedlemmer. Både styre- og varamedlemmer velges etter en bestemt kvotering fastsatt i vedtektene, basert på rettighetshavergruppe. Styret er Norwacos øverste organ mellom årsmøtene, og utgjør Norwacos interne kontrollfunksjon etter lov om kollektiv forvaltning § 14. Styret ansetter Norwacos direktør.

Norwaco har ingen datterselskaper eller andre juridiske underenheter som eies eller kontrolleres av Norwaco.

Fradrag for sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser

Norwaco foretar ingen fradrag for sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser.

Kostnader i forbindelse med forvaltningen

Netto finansinntekter blir fordelt eller benyttes til å redusere trekket for administrasjonskostnader. UBON og NCB får utbetalt opptjente bankrenter i tillegg til rettighetsvederlag. Det beregnes også netto finansinntekter for privatkopieringskompensasjonen. For øvrige områder anvendes netto finansinntekter til å redusere kostnadstrekket. Informasjon om finansinvesteringer fremkommer i note 1 i årsregnskapet.

Kostnadstrekket til samarbeidspartnere avtales særskilt som et beløp eller en prosent av vederlaget, og er knyttet til ressursbruken på de ulike områdene. For oversiktens skyld er alle kostnadstrekk i oversikten omregnet til en prosent av vederlaget.

Kostnadstrekk per sektor

Sektor/Vederlag	Mottaker				
	Norwacos medlemmer	Utenlandske organisasjoner	Kringkastings-selskap	NCB	Individuelle rettighetshavere
Tredjeparts TV- og radiodistribusjon					
Vederlag innkrevet i Norge	6,78 %	6,78 %	3,77 %		
Vederlag fra andre kollektive forvaltningsorganisasjoner	0,00 %	0,00 %			
Undervisningsbruk					
Vederlag innkrevet i Norge	6,78 %	6,78 %	10,00 %	10,00 %	
Vederlag fra andre kollektive forvaltningsorganisasjoner	0,00 %	0,00 %			
Bruk i bibliotek og museer					
Vederlag innkrevet i Norge	6,78 %				
Vederlag fra andre kollektive forvaltningsorganisasjoner					
Bruk av TV-selskaps arkivmateriale					
Vederlag innkrevet i Norge	6,78 %				
Vederlag fra andre kollektive forvaltningsorganisasjoner					
TV på offentlig sted					
Vederlag innkrevet i Norge	6,78 %	6,78 %	10,00 %		
Vederlag fra andre kollektive forvaltningsorganisasjoner					
Privatkopiering					
Privatkopieringskompensasjonen	3,00 %	3,00 %	3,00 %		
P-kompensasjon fra andre kollektive forvaltningsorganisasjoner	0,00 %	0,00 %			

Beløp som tilfaller rettighetshaverne Utbetalt per gruppe og bruksområde (sektor)

Gruppe	Sektor						Totalsum
	Tredjeparts TV- og radiodistribusjon	Undervisningsbruk	Bruk i bibliotek og museer	Bruk av TV-selskaps arkivmateriale	TV på offentlig sted	Privatkopiering	
Norwacos medlemmer	185 401 312	19 057 252	547 986	26 860 376	1 615 015	48 659 450	282 141 390
Opphavere	120 234 358	6 154 193	84 302	7 731 637	842 834	25 368 814	160 416 138
Produsenter	36 872 741	9 741 062	36 845	6 877 789	388 216	11 910 749	65 827 402
Utøvende kunstnere	28 294 212	3 161 997	426 839	12 250 950	383 965	11 379 887	55 897 850
Andre	155 481 279	11 279 140			2 298 629	10 328 278	179 387 326
Utenlandske organisasjoner	89 041 324	5 939 327			2 000 846	7 200 498	104 181 995
Kringkastings-selskap	64 739 955	5 339 813			297 783	3 127 780	73 505 331
CMO	1 700 000						1 700 000
Totalsum	340 882 591	30 336 392	547 986	26 860 376	3 913 644	58 987 728	461 528 716

Utbetalt til Norwacos medlemmer per bruksområde

Gruppe/Organisasjon	Sektor						Utbetalt totalt
	Tredjeparts TV- og radio-distribusjon	Undervisningsbruk	Bruk i bibliotek og museer	Bruk av TV-selskaps arkivmateriale	TV på offentlig sted	Privatkopiering	
Opphavere	120 234 358	6 154 193	84 302	7 731 637	842 834	25 368 814	160 416 138
BONO	1 156 754	3 305			22 306	7 628 467	8 810 832
Dramatikerforbundet	5 740 882	520 234	6 674	1 844 115	88 997	9 729	8 210 631
Forbundet Frie Fotografer	11 502	3 124	51	3 650	390		18 717
Forfatterforbundet						367 178	367 178
Grafill	760 756	274 092	7 062	266 945	28 751		1 337 606
NAVIO	3 394 672	148 190		74 409	102 573	711 145	4 430 989
Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening	1 833 927	352 404	659	195 483	34 346	2 187 230	4 604 049
Norsk Filmforbund	6 403 960	1 089 796	29 358	815 960	212 005	1 662 629	10 213 708
Norsk Forfatter- og oversetterfond *	575 755	57 803	742		9 889	4 761 438	5 405 627
Norsk Journalistlag	6 401 219	1 121 043	14 379	1 087 798	190 295	3 232 261	12 046 995
Norsk Kritikerlag	152 951				4 329		157 280
Norsk Redaktørforening		236		88 712		151 370	240 318
Norsk Revyforfatterforening	1 218 848	73 517	2 165	349 491	25 273	258 345	1 927 639
Norske Billedkunstnere	541 998	156 828	3 823	175 092	21 496	38 437	937 674
Norske Filmregissører	1 796 288	383 880	7 056	315 460	72 462	809 244	3 384 390
Norske Scenografer i Creo	111 753	14 134	7 229	68 107	5 685	19 474	226 382
Regiforbundet	1 178 151	83 678	5 104	449 926	24 037	558 512	2 299 408
TONO	88 954 944	1 871 929		1 996 489		2 973 355	95 796 717
Produsenter	36 872 741	9 741 062	36 845	6 877 789	388 216	11 910 749	65 827 402
Den norske Forleggerforening						4 477 209	4 477 209
FONO	1 842 569			747 048			2 589 617
IFPI Norge	6 392 193			3 488 004			9 880 197
Music Nest Norway	21 461 951	8 477 666	26 247	2 454 048	12 560	2 824 856	35 257 328
NORA	304 540	59 744	123	119 040	230	35 468	519 145
Virke Produsentforeningen	6 871 489	1 203 652	10 475	69 649	375 426	4 573 216	13 103 907
Utøvende kunstnere	28 294 212	3 161 997	426 839	12 250 950	383 965	11 379 887	55 897 850
Creo	7 925 686	1 208 996	161 683	3 513 713	92 689	1 247 378	14 150 145
GramArt	7 905 539	1 208 996	161 683	3 513 713	92 689	1 247 378	14 129 998
Norsk Artistforbund				711 831			711 831
Norsk Skuespillerforbund	9 601 886	389 044	9 057	3 325 250	128 792	8 318 943	21 772 972
Norsk Tonekunstnersamfund	1 756 988	268 675	35 930	685 603	20 598	243 391	3 011 185
Norske Dansekunstnere	1 104 114	86 286	58 486	500 840	49 197	322 797	2 121 720
Utbetalt totalt	185 401 312	19 057 252	547 986	26 860 376	1 615 015	48 659 450	282 141 390

*) I Norsk Forfatter- og oversetterfond inngår Den norske Forfatterforening, Norsk Oversetterforening og Norske Barne- og ungdomsforfattere, samt Dramatikerforbundet for Privatkopiering.

Tildelt og utbetalt Norwacos medlemmer (beløp til gode i minus)

Gruppe/Organisasjon	Inngående balanse	Tildelt vederlag	Utbetalt vederlag	Utgående balanse
Opphavere	11 385 744	-185 281 872	160 416 132	-13 479 996
BONO	489 545	-9 300 377	8 810 832	
Dramatikerforbundet	1 740 515	-9 951 145	8 210 630	
Forbundet Frie Fotografer	3 136	-21 859	18 718	-5
Forfatterforbundet	-230 485	-136 693	367 178	
Grafill	-372 667	-1 121 213	1 337 606	-156 274
NAVIO	1 821 954	-6 252 942	4 430 988	
Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening	670 531	-5 274 579	4 604 048	
Norsk Filmforbund	2 051 385	-12 265 090	10 213 705	
Norsk Forfatter- og oversetterfond *	193 391	-5 599 018	5 405 627	
Norsk Journalistlag	2 368 762	-14 415 756	12 046 994	
Norsk Kritikerlag	58 738	-216 076	157 281	-57
Norsk Redaktørforening	-69 173	-171 145	240 318	
Norsk Revyforfatterforening	317 788	-2 245 426	1 927 638	
Norske Billedkunstnere	193 352	-1 131 026	937 674	
Norske Fagfotografers Fond				
Norske Filmregissører	669 861	-4 054 251	3 384 390	
Norske Kunsthåndverkere	35			35
Norske Scenografer i Creo	38 199	-264 735	226 382	-154
Regiforbundet	316 986	-2 616 393	2 299 407	
TONO	1 123 891	-110 244 148	95 796 716	-13 323 541
Produsenter	23 278 111	-88 525 474	65 827 400	580 036
Den norske Forleggerforening		-4 477 209	4 477 209	
FONO	1 165 207	-3 616 044	2 589 616	138 779
IFPI Norge	15 314 794	-24 759 678	9 880 197	435 313
Music Nest Norway	2 754 484	-38 011 811	35 257 327	
NORA	100 657	-613 857	519 144	5 944
Virke Produsentforeningen	3 942 968	-17 046 875	13 103 907	
Utøvende kunstnere	4 896 996	-60 714 660	55 897 848	80 185
Creo	1 740 906	-14 936 232	14 150 143	954 817
GramArt	1 740 906	-14 916 085	14 129 996	954 817
Norsk Artistforbund	-1 817 386	-909 571	711 831	-2 015 125
Norsk Skuespillerforbund	2 523 203	-24 296 805	21 772 972	-630
Norsk Tonekunstnersamfund	386 829	-3 211 709	3 011 186	186 306
Norske Dansekunstnere	322 538	-2 444 258	2 121 720	
Utgående balanse	39 560 851	-334 522 006	282 141 380	-12 819 775

*) I Norsk Forfatter- og oversetterfond inngår Den norske Forfatterforening, Norsk Oversetterforening og Norske Barne- og ungdomsforfattere, samt Dramatikerforbundet for Privatkopiering.

Utbetalingstidspunkter, Norwacos medlemmer

Norwaco utbetalte vederlag fortløpende kvartalsvis i 2024. Tabellen viser utbetalt beløp fordelt på type bruk (Sektor/avtale) og år for innkreving. Hovedutbetalingene ble foretatt 26/4 og 14/6.

Sektor	Avtale	Innkrevingsår	Kvartal				Totalsum
			1	2	3	4	
Undervisningsbruk	KS AV	2022			107 698		107 698
		2023		7 855 612	120 540		7 976 152
	UHR	2022			9 566		9 566
		2023		883 165	10 846		894 011
	Musikkklisens	2020		-70 274			-70 274
		2023		8 968 788			8 968 788
	Fra utlandet	2022		1 095 799	25 442		1 121 241
Foreldet	2019		50 071			50 071	
Bruk i bibliotek og museer	Bibliotek og museer	2022			3 239		3 239
		2023		540 922	3 823		544 745
Bruk av TV-selskaps arkivmateriale	NRK Arkiv	2016		-3 353			-3 353
		2019		-10 999			-10 999
		2020		2 362 473			2 362 473
		2021		2 224 023			2 224 023
		2022		5 661 710		91 853	5 753 563
2023		16 359 576		175 092	16 534 667		
Privatkopiering	P-kompensasjonen	2021		130 442			130 442
		2022		169 216			169 216
		2023		43 365 202		4 404	43 369 606
	Fra utlandet	2022		3 642 388			3 642 388
	Foreldet	2019		1 347 798			1 347 798
Tredjeparts TV- og radiodistribusjon	Fellesavtalen	2020		10 887 543			10 887 543
		2021		4 807 451	30 165	1 200 588	6 038 204
		2022		4 582 104	214 836	86 202	4 883 141
		2023		57 446 009	234 689	88 299	57 768 997
	K-avtalen Musikk	2019		375 053			375 053
		2021			1 654 260		1 654 260
		2022			1 739 891		1 739 891
		2023	15 693 858	17 690 326	24 038 860		57 423 044
	2024				13 511 623	13 511 623	
	K-avtalen Tillegg	2022		3 877	26 584		30 461
		2023		13 817 701	45 294		13 862 995
	Fra utlandet	2019		113 268			113 268
		2020		187 238			187 238
		2021		1 080 102	27 206	49 938	1 157 246
		2022		10 789 291	139 450		10 928 741
		2023				2 369 340	2 369 340
	Foreldet	2019		2 470 262			2 470 262
TV på offentlig sted	Hoteller	2022			7 255		7 255
		2023		1 586 262	21 496		1 607 759
Totalsum			15 693 858	220 409 047	28 461 139	17 577 337	282 141 381

Beløp som ikke er tildelt

Tabellen viser beløp som ikke er fordelt eller ikke tildelt per år innkrevet.

Gruppe/Kategori	År							Totalsum
	<2020	2020	2021	2022	2023	<2024*	2024	
Opphavere	-1 599 365	-1 403 641	-1 687 415	-1 687 871	-1 181 259			-7 559 551
Manusforfattere	-687 620	-841 527	-1 016 191	-962 032	-712 361			-4 219 732
Musikkautorer	-11 878							-11 878
Filmarbeidere/Illustratører	-327 934	-236 831	-263 601	-329 295	-271 043			-1 428 705
Regissører	-571 933	-325 283	-407 623	-396 544	-197 854			-1 899 237
Produsenter	-2 737 555	-178 024	-214 370	-213 717	256 331		-3 578 325	-6 665 659
Filmprodusenter	-2 732 943	-164 842	-214 488	-213 557	256 740			-3 069 091
Musikkprodusenter	-4 612	-13 182	118	-160	-409		-3 578 325	-3 596 569
Utøvende kunstnere	-3 044 525	-5 040 426	-5 793 320	-5 948 229	-6 003 268		-3 578 325	-29 408 093
Dansere	-120 651	-106 871	-135 264	-142 069	-134 962			-639 818
Musikkutøvere	-1 583 363	-3 739 139	-4 044 557	-4 111 350	-4 276 453		-3 578 325	-21 333 187
Skuespillere	-1 340 511	-1 194 416	-1 613 498	-1 694 809	-1 591 853			-7 435 088
Ufordelte midler						-45 368	-269 828 919	-269 874 287
Totalsum	-7 381 445	-6 622 091	-7 695 104	-7 849 817	-6 928 195	-45 368	-276 985 569	-313 507 590

*) beløp i kolonnen er differansen mellom identifiserte ikke fordelte/tildelte midler og regnskapet

Beløp som gjelder 2024 omfatter vederlag til både Norwacos medlemmer og utenlandske organisasjoner/rettighetshavere. Vederlag som er innkrevet tidligere omfatter primært vederlag til utenlandske rettighetshavere, men også vederlag som inngår i forhandlinger og tvister mellom Norwacos medlemmer.

Ufordelbare midler

For vederlag tildelt utenlandske rettighets kategorier søkes det å inngå utvekslingsavtaler med relevante organisasjoner. Beløp foreldes etter gjeldende regler og fordeles iht. [Norwacos generelle prinsipper](#).

Forhandlinger og tvister mellom Norwacos medlemmer håndteres iht. [Norwacos vedtekter](#).

Forholdet til andre kollektive forvaltningsorganisasjoner

Mottatt vederlag fra andre kollektive forvaltningsorganisasjoner

Organisasjon	Sektor						Totalt
	Tredjeparts TV- og radio-distribusjon	Undervisningsbruk	Bruk i bibliotek og museer	Bruk av TV-selskaps arkivmateriale	TV på offentlig sted	Privatkopiering	
AISGE	385 047					36 126	421 172
ALCS	16 892	26 632				16 710	60 234
ASDACS	2 240						2 240
Copydan	4 354 376	290 764				55 661	4 700 802
Copyro	1 952						1 952
Copyswede						5 249 548	5 249 548
Egeda	66 928					9 175	76 104
FRF						5 173 990	5 173 990
GDAIE	24 802						24 802
GWFF						497 801	497 801
Kopiosto	526 150	2 781 453				720 359	4 027 962
LIRA	1 372 423					74 833	1 447 256
Literar Mechana	13 149						13 149
NORMA	9 611						9 611
PRD	2 708 433	131 602				127 759	2 967 794
SACD	402 967					132 556	535 523
SGAE	678 131					40 964	719 095
SIAE						26 351	26 351
Suissimage	355 112	21 492					376 604
VAM						9 340	9 340
VDFS	104 590					35 059	139 649
VEVAM	1 136 436					53 681	1 190 118
VG BILD-KUNST	320 182					571 954	892 136
VG Wort	1 551						1 551
Totalsum	12 480 973	3 251 944				12 831 867	28 564 784

Utbetalt vederlag til andre kollektive forvaltningsorganisasjoner

Organisasjon	Sektor						Totalt
	Tredjeparts TV- og radio-distribusjon	Undervisningsbruk	Bruk i bibliotek og museer	Bruk av TV-selskaps arkivmateriale	TV på offentlig sted	Privatkopiering	
Agicoa	44 373 320	762 014			1 296 104	133 827	46 565 265
AIE						18 896	18 896
AISGE	215 555				851	61 508	277 914
AKKA/LAA						936	936
ALCS	2 748 578	123 924			150 620	13 117	3 036 239
Asdacs	119 181				6 719		125 900
Awgacs	82 432				2 506		84 938
BECS	3 528 643	13 472			72 748		3 614 863
CopyDan	8 301 515	9 313			104 218	1 618 676	10 033 722
Copyro	1 965				36		2 001
Copyswede	15 166 766	32 235			126 986	2 012 989	17 338 976
CSCS	194 539				3 185		197 724
DAMA	13 515						13 515
DIRECTORS UK	1 726 743	74 791			92 672		1 894 206
DRCC	144 124				2 324		146 448
EGEDA						49 698	49 698
EJI	4 490				70		4 560
FRF						348 305	348 305
GRAMEX						33 141	33 141
GWFF						134 293	134 293
IHM	118 752				3 234	101 437	223 423
Kobalt	2 149 986	46 944			12 978		2 209 908
Kopiosto	718 051				17 988	243 354	979 393
LIRA	8 201				211	5 416	13 828
Literar Mechana	2 671				307		2 978
NCB		4 703 456					4 703 456
NORMA	9 738				65	6 266	16 069
OOA-S	3 164				106	252	3 522
PPL	6 449 960	140 828			38 932		6 629 720
PRD						344 997	344 997
PROCIREP						486 407	486 407
RAAP	20 956				981	22 033	43 970
SACD	1 148 921				4 232	666 205	1 819 358
SAMI						356 326	356 326
SCAM	201 114				10 232	185 362	396 708
Screen Craft Rights	576 475	32 350			27 610		636 435
SENA						2 221	2 221
SGAE	209 107				3 774	73 809	286 690
SIAE						45 557	45 557
SSA/Suissimage	11 276				516		11 792
VDFS	2 609				325	2 477	5 411
Vevam	5 417				134	1 923	7 474
VG WORT	481 586				9 992	142 370	633 948
VG-BILDKUNST	301 974				10 190	88 700	400 864
Totalt	89 041 324	5 939 327			2 000 846	7 200 498	104 181 995

Revisjonsberetning

NITSCHKE

Til årsmøte i Norwaco

NITSCHKE AS
Vollsveien 17B
Postboks 353, 1326 Lysaker
Telefon: +47 67 10 77 00
E-post: post@nitschke.no
Foretaksregisteret: NO 914 658 314 MVA
Medlemmer av Den norske Revisorforening
Independent member of GGI
www.nitschke.no

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet og åpenhetsrapporten

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Norwaco som viser et resultat på kr 0 etter fradrag for vederlag til rettighetshaverne på kr 423 467 030, og regnskapsopplysningene i åpenhetsrapporten. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2024, resultatregnskap, og konstantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper. Åpenhetsrapporten utarbeides etter lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett m.v. med tilhørende forskrift.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettvissende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultat for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge, samt ytterligere krav i henhold til lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett m.v. med tilhørende forskrift.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

NITSCHKE

Ledelsens ansvar for årsregnskapet og åpenhetsrapporten - Norwaco

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og åpenhetsrapport, og for at det gir et rettvissende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge, samt ytterligere krav i henhold til lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett m.v. med tilhørende forskrift. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet og åpenhetsrapporten

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet og regnskapsopplysningene i åpenhetsrapporten som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Lysaker, 9. april 2025
NITSCHKE AS

Rune Bergseng
statsautorisert revisor

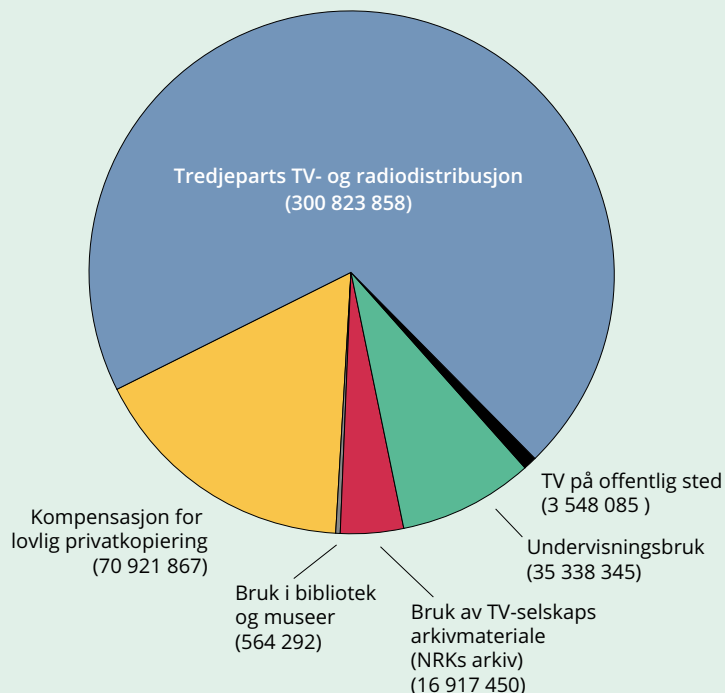
Informasjon om virksomheten i 2024

Nøkkeltall *(Beløp i kroner)*

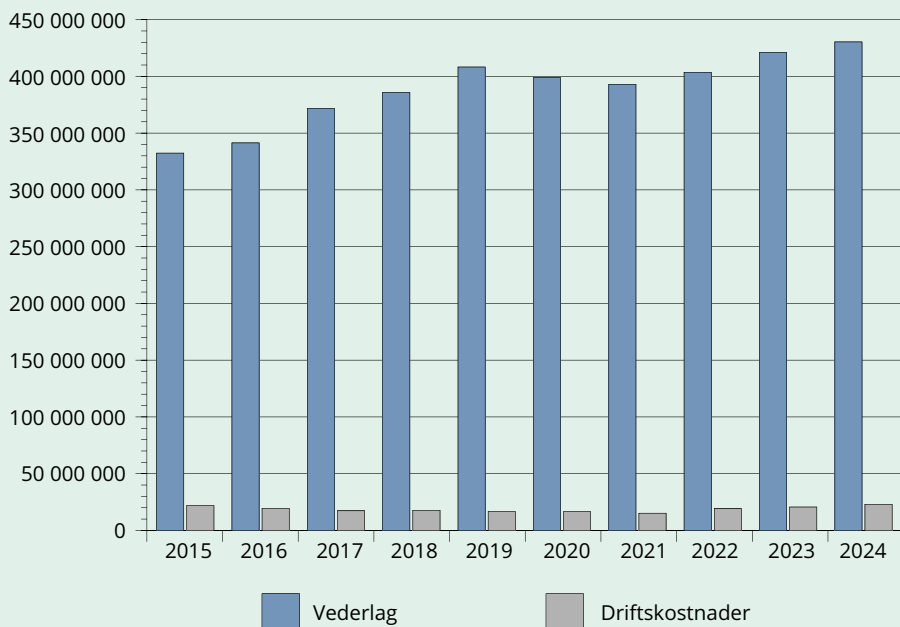
Inntekter og driftskostnader

	2024	2023	Endring
Sum vederlagsinntekter	428 113 897	418 969 749	2,2 %
Driftskostnader	23 071 916	20 657 820	11,7 %
Kostnadsprosent	5,4 %	4,9 %	

Vederlag per sektor

Vederlagsinntekter og kostnader siste ti år

Medlemsorganisasjonenes sektortilknytning

Pr. 31.12.2024	Sektor I TV-distribusjon	Sektor II Undervisning	Sektor III Bedriftsintern bruk	Sektor IV Bibliotek og museer	Sektor V TV-arkiv	Sektor VI TV på offentlig sted	Sektor VII Privat- kopiering
BONO	●	●	●	●	●	●	●
Creo	●	●	●	●	●	●	●
Den norske Forfatterforening	●	●	●	●	●	●	●
Den norske Forleggerforening							●
Dramatikerforbundet ¹	●	●	●	●	●	●	●
FONO							●
Forbundet frie fotografer	●	●	●	●	●	●	●
Forfatterforbundet	●	●	●	●	●	●	●
Grafill	●	●	●	●	●	●	●
GramArt	●	●	●	●	●	●	●
IFPI Norge							●
Music Nest Norway	●	●	●	●	●	●	●
Musikkforleggerne							●
NAVIO	●	●	●	●	●	●	●
NOPA							●
NORA	●	●	●	●	●	●	●
Norges Fotografforbund							●
Norsk Artistforbund					●		●
Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening	●	●	●	●	●	●	●
Norsk Filmforbund	●	●	●	●	●	●	●
Norsk Journalistlag	●	●	●	●	●	●	●
Norsk Komponistforening							●
Norsk kritikerlag	●				●		●
Norsk Oversetterforening	●	●	●	●	●	●	●
Norsk Redaktørforening					●		●
Norsk Revyforfatterforening	●	●	●	●	●	●	●
Norsk Skuespillerforbund	●	●	●	●	●	●	●
Norsk Tonekunstnersamfund	●	●	●	●	●	●	●
Norske Barne- og ungdomsbokforfattere	●	●	●	●	●	●	●
Norske Billedkunstnere	●	●	●	●	●	●	●
Norske Dansekunstnere	●	●	●	●	●	●	●
Norske Filmregissører	●	●	●	●	●	●	●
Norske Kunsthåndverkere	●	●	●	●	●	●	●
nyMusikks Komponistgruppe							●
Regiforbundet ²	●	●	●	●	●	●	●
TONO	●	●	●	●	●	●	●
Virke Produsentforeningen	●	●	●	●	●	●	●

Forvaltning og drift på virksomhetsområdene

Tredjeparts TV- og radiodistribusjon

Distribusjon av TV og radio er Norwacos hovedvirksomhetsområde.

Avtaler

Norwaco lisensierer distribusjon av TV-innhold gjennom to standardavtaler som dekker ulike kanaler og kringkasterne.

Fellesavtalen

Avtalen omfatter distribusjon av europeiske allmennkringkastingskanaler og inngås av Norwaco og kringkastingselskapene i fellesskap. Avtalen inkluderer samtlige rettigheter i kanalene.

K-avtalen

Norwacos avtale for kommersielle kanaler omfatter over hundre kanaler og klarer rettigheter som ikke er forhåndsklarert av kringkaster. I tillegg til avtale med Norwaco, trenger distributørene avtaler med kringkasterne til kanalene de ønsker å tilby.

Avtalene ligger tilgjengelig på [våre nettsider](#).

Virksomheten i 2024

Utviklingen i TV markedet

Målt i gjennomsnittlig TV-tid, er det fortsatt nedgang i befolkningens TV-seing. Fra 2023 faller seingen med syv minutter til 96 minutter i løpet av en gjennomsnittsdag.¹ Ikke uventet er det de eldste aldersgruppene som ser mest TV, mens de yngre bruker mer tid på sosiale medier, YouTube etc.

TV-distributørene tilbyr fortsatt bredbånd og strømmetjenester som et pakketilbud sammen med TV-innhold. Valg av strømmetjenester i TV-pakken, går på bekostning av antall lineære kanaler. Godt over halvparten av kundene har minst én strømmetjeneste som en del av TV-abonnementet.²

Det kan imidlertid se ut til at veksten i strømmetjenester er i ferd med å avta, og gjennomsnittlig antall strømmetjenester pr. husstand ligger nå på 3,3. Flere av strømmetjenestene har økt prisene de siste årene, og dette kan være medvirkende til at veksten ser ut til å ha stagnert.³

Nabolandskanalene

Nettstedet [Nabolandskanalene.no](https://nabolandskanalene.no) drives av Norwaco og har som mål å øke interessen for svenske og danske kanaler som Norwaco lisensierer. På sidene omtales TV-innhold i kanalene SVT1, SVT2, TV4, DR1 og DR2, med hovedvekt på skandinavisk drama, krim og underholdning. Annenhver uke sendes det ut nyhetsbrev med høydepunkter for kommende uker.

Undervisningsbruk

Bruk av audio- og audiovisuelle verk i undervisningsvirksomhet.

I samarbeid med NRK og en rekke utenlandske kringkasterne, tilbyr Norwaco avtalen AV-lisens som gir mulighet til bruk av TV-innhold, radioprogrammer og de fleste norske spillefilmer i undervisningen. For offentlige barnehager, grunnskoler og videregående skoler, tilbys også tilleggsavtalen Musikk lisens som gir mulighet til bruk av musikk.

Avtalene inngås av kommuner på vegne av grunnskoler og barnehager, og fylkeskommuner på vegne av videregående skoler. Universiteter, høyskoler, folkehøyskoler og private skoler inngår egne avtaler.

TV-innhold fra AV-sentralen

I en årrekke har AV-Sentralen i Kristiansand tilbudt opptak av TV-programmer vederlagsfritt til alle undervisningssteder som er omfattet av Norwacos undervisningsavtaler. Dette har vært et populært tilbud. Det er Kristiansand kommune som drifter sentralen, og kommunen har i 2024 signalisert at de ikke lenger ønsker å dekke alle kostnadene for drift av AV-sentralen. Norwaco undersøker om det fins alternative løsninger for å videreføre tilbudet.

1) Kantar Media, TV meterpanel TVOV undersøkelsen fra 2018 som også inkluderer Online seing.

2) EPSI Rating TV-OG STRØMMETJENESTER 2024. <https://www.epsi-norway.org/wp-content/uploads/2024/10/epsi-norge-tv-distribusjon-og-strommetjenester.pdf>

3) Forbruker & Media, MGI 19/2 21/1 (18 år +), Kantar Media. Forbruker & Media. (18 år +). Kvartalsvis (Q) oppdaterte data fra Power BI .strømmerapport, Kantar Media.

Bruk i bibliotek og museer

Bruk av audio- og audiovisuelle verk internt i bibliotek og museer for besøkende.

Norwaco tilbyr avtaler som blant annet omfatter bruk av norskproduserte TV- og radioprogram i museenes utstilling. Norwaco har hatt avtale med Popsenteret i Oslo siden 2010 og Rockheim i Trondheim siden 2011.

I desember ble det imidlertid klart at driften av Popsenteret ikke ville fortsette da driftstøtten ble kuttet i Oslo kommunes budsjett for 2025. Popsenteret ble nedlagt fra nyttår, og avtalen med Norwaco opphørte. Alt materiale som er fremstilt i medhold av avtalen skal være slettet innen februar 2025.

Avtalen med Rockheim løper så lenge den ikke sies opp av en av partene.

Leder av FDU for TV på offentlig sted Sæmund Fiskvik og fordelingskonsulent Lars Reiten legger fram forslag til fordeling på sektormøte (Foto: Jon H. Knudtzon)

Bruk av TV-selskaps arkivmateriale (NRK-arkiv)

TV-selskaps bruk av eget arkivmateriale i nye produksjoner og tilgjengeliggjøring på forespørsel for privat bruk. Tredjeparters tilgjengeliggjøring av slikt materiale.

NRKs arkiv av eldre produksjoner er en stor og viktig del av norsk kulturarv og representerer vår felles hukommelse som moderne nasjon. Det historiske innholdet er digitalisert, og siden 2013 har Norwaco hatt avtale med NRK om tilgjengeliggjøringen av NRKs egenproduksjoner kringkastet første gang før 1997.

Ved reforhandling i 2019, ble det inngått en midlertidig avtale for 2020 og 2021 der både avtalens omfang og vederlag var vesentlig redusert. Ny utvidet avtale ble inngått i 2022 og løper til september 2027.

TV på offentlig sted

Offentlig visning (overføring) av TV-innhold på offentlig tilgjengelige steder som hotellobbyer, treningscentre, flyplasser med mer.

Norwaco tilbyr heldekkende avtale for virksomheter som overfører TV-innhold til publikum på offentlig tilgjengelige steder. Lisensen fra Norwaco avgrensner mot Norwacos øvrige forvaltningsområder og mot bruk av musikk som allerede er klarert av TONO eller Gramo. Lisensiering av TV på offentlig sted startet opp i 2022, og i de første årene inngikk Norwaco en rekke avtaler med hoteller og andre overnattingssteder.

I 2024 har Norwaco henvendt seg til andre bransjer, særlig butikker og aktører i treningsmarkedet. Kampanjene har imidlertid avdekket at offentlig visning av TV-innhold, forekommer i mindre grad enn forventet. Ofte er tilbudet helt avvirket.

Ole Fredrik Ugland og Anders Wiesener fra Verian presenterer resultatene fra privatkopieringsundersøkelsen for 2023 (Foto: Jon H. Knudtson)

Privatkopiering (fordelingsoppdrag)

Individuell fordeling av statlig kompensasjon for lovlig kopiering til privat bruk.

Som privatperson kan du kopiere åndsverk og annet opphavsrettslig beskyttet materiale som musikk, TV-innhold, lydbøker, tekst og visuelle verk, gratis og dele med nære venner og familie. Denne retten er fastsatt i åndsverkloven for å sikre allmennheten tilgang til kultur. For å kompensere rettighetshavere, er det etablert to uavhengige ordninger som finansieres over statsbudsjettet: Én til individuell fordeling gjennom Norwaco og én til kollektiv fordeling gjennom Fond for lyd og bilde.

Kopieringsundersøkelser

Den individuelle kompensasjonen skal fordeles med bakgrunn i hvilke verk som faktisk kopieres. Norwaco får gjennomført årlige undersøkelser av kopieringsomfanget for ulike verkstyper, og forholdet mellom disse gir grunnlag for fordelingen av kompensasjonen.

Gjennomgang av ordningen

Etter at den individuelle kompensasjonsordningen i 2018 ble utvidet til også å omfatte selvstendige litterære og visuelle verk – uten at kompensasjonsbeløpet økte, vedtok Kultur- og likestillingsdepartementet en gjennomgang av ordningen. Arbeidet startet i 2020 med en ekstern juridisk utredning av professor Ole-Andreas Rognstad. Departementets videre arbeid har blitt forsinket. Det har ikke kommet ny informasjon om gjennomgangen i 2024.

Kompensasjonsbevilgningen

I 2024 ble det bevilget 58,1 millioner kroner til individuell kompensasjon og fordeling gjennom Norwaco.

I Statsbudsjettet for 2025 er det bevilget 60,3 millioner kroner til individuell fordeling til norske og europeiske rettighetshavere, gjennom Norwaco. Dette er en økning på 3,8 % fra 2024. Det er heller ikke denne gangen tatt hensyn til utvidelsen av kompensasjonsordningens nedslagsfelt i 2018.

Informasjon om utbetalinger finnes i åpenhetsrapporten, på side 13 – 20.

Forvaltning og drift

Årsmøte

Årsmøtet er Norwacos høyeste myndighet og består av representanter for medlemsorganisasjonene. Ved avstemninger har hver medlemsorganisasjon én stemme. Årsmøtet foretar valg og behandler saker forberedt av styret. Styret er forpliktet til å legge fram forslag fra medlemsorganisasjonene og forvaltningssektorene som er kommet styret i hende før 1. februar.

Norwaco avholdt ordinært årsmøte 23. mai i Pressens hus, med digital deltagelse via møteplattformen Teams. 34 av Norwacos 37 medlemsorganisasjoner var representert. 47 personer deltok fra medlemsorganisasjonene. I tillegg deltok Norwacos revisor og Norwacos administrasjon.

Årsmøtet godkjente styrets beretning, regnskap og åpenhetsrapport for 2023, og det ble valgt nye styremedlemmer og valgkomite.

Det ble vedtatt en rekke vedtektsendringer som for det meste representerte en tydeliggjøring av gjeldende vedtekter.

Strengere kompetansekrav til voldgiftsretten

Det kom benkeforslag om strengere kompetansekrav til medlemmer av voldgiftsretten (tidl. voldgiftsnemnda). Da dette ble vedtatt, måtte foreslåtte kandidater vurderes på nytt og det kom nye forslag på bordet. Ny voldgiftsrett ble valgt etter votering.

Nye saksbehandlingsregler

I henhold til styrets forslag, vedtok årsmøtet nye saksbehandlingsregler for mekling, fordelingsnemnd og voldgift.

Det vises ellers til utsendt protokoll.

Medlemmer

Forfatterforbundet har vært medlem i Norwaco siden 2019, men har så langt kun har vært innmeldt i Privatkopieringssektoren. På styremøtet i desember ble forbundet tatt opp i samtlige av Norwacos øvrige sektorer.

*Klassisk håndsopprekning på Norwacos årsmøte
(Foto: Roberto Galella)*

Møter og kurs

Sektormøter

Norwacos forvaltning er delt inn i sektorer knyttet til virksomhetsområdene. Medlemsorganisasjonene er innmeldt i de sektorene hvor de har relevante rettigheter i behold, som de ønsker at Norwaco skal forvalte. Fordeling av vederlag skjer i sektoren. Det kreves enighet blant alle organisasjonene som er med i sektoren, for å vedta fordelingen. Fordelingen kan vedtas på sektormøter eller ved skriftlig behandling.

Siden Norwaco flyttet til Storgata i 2023, er det ikke lenger plass til å avvikle sektormøter i egne lokaler. De fleste møtene ble derfor samlet på to dager og avholdt på møtelokaler på Telegrafan i Oslo sentrum.

Sektormøter 18. mars

Bruk av TV-selskaps arkivmateriale

Undervisningsbruk

Bruk i bibliotek og museer

TV på offentlig sted

Sektormøter 20. mars

Privatkopiering

Tredjeparts TV- og radiodistribusjon

Det ble også avholdt sektormøte i sektor for Tredjeparts TV- og radiodistribusjon 15. mai.

Styremøter

Norwacos styre består av ti representanter med personlige varamedlemmer og er basert på en fast fordeling mellom medlemsgruppene. Styrets medlemmer velges for en toårsperiode, og halvparten av medlemmene er på valg hvert år.

Det er i 2024 gjennomført åtte ordinære – og ett ekstraordinært styremøte. I tillegg ble styremøtet i april utvidet med to digitale møter for å komme gjennom alle sakene på dagsorden.

Varamedlemmene har anledning til å delta digitalt i styremøtene som observatører, frivillig og uten honorering.

Nasjonalbibliotekar Aslak Sira Myhre i samtale med Eirin Larsen (moderator, Dagens Næringsliv) på Norwacos KI-seminar (Foto: Jon H. Knudtson)

Norwacokurs for medlemmer.

Norwaco tilbyr kurs for tillitsvalgte og andre som ønsker en innføring i Norwaco eller har behov for å få «frisket opp» kunnskapen. Årets kurs ble avviklet i september og tok for seg oppbygningen av organisasjonen, virksomheten på de ulike forvaltningsområdene, det juridiske grunnlaget og fordelingsarbeidet.

KI-seminar

Et KI-seminar ble første gang foreslått på styremøtet i mai og vedtatt og planlagt på etterfølgende møter. Endelig planleggingsgruppe har bestått av: Hege Fagerheim (NJ), Veronika Lundqvist (BONO), Inger Elise Mey (TONO) og Jon H. Knudtzon (sekretær fra administrasjonen).

Seminaret ble avviklet på Litteraturhuset 11. november med etterfølgende sosial samling med lett servering. Programmet tok opp behovet for en norsk språkmodell, rettslige utgangspunkter for lisensiering av KI, hvordan KI påvirker den kreative prosessen og retten til egen stemme og fremtoning.

Eksterne ressurser som bidro var: Aslak Sira Myhre, Nasjonalbiblioteket, Eirin Larsen, Dagens Næringsliv, Mikkel Lassen Ellingsen, CMS Kluge, Kristjan Molstad, Aftenposten og Morten Smedal Nadheim, Advokatfirmaet BAHN (tidligere CMS Kluge).

Høringer

Høringssvar til gjennomføringen av Digitalmarkedsdirektivet og Nett- og videresendingsdirektivet

På tampen av 2023 sendte Kulturdepartementet høringsutkast til gjennomføring av EUs Digitalmarkedsdirektiv og Nett- og videresendingsdirektiv. Formålet er å gjennomføre en ytterligere harmonisering av EU-lovgivningen om opphavsrett og nærstående rettigheter, særlig når det gjelder digital og grenseoverskridende bruk.

Norwaco utformet et fellessvar på vegne av Norwacos medlemsorganisasjoner med uttalelser som i hovedsak dreide seg om forhold som var direkte relevant for rettigheter Norwaco forvalter. Utkastet ble presentert for Norwacos medlemmer på et informasjonsmøte i februar. Det endelige høringssvaret ble sendt til

Advokat Peter Schønning og juridisk seniorrådgiver Ingelin Skaret presenterer Norwacos høringsutkast på medlemsmøte i februar (Foto: Jon H. Knudtzon)

medlemsorganisasjonene med fri adgang til å bruke formuleringer i egne høringsssvar og med oppfordring til å støtte Norwacos høringsssvar.

Høringssvar til forskrift for Fond for lyd og bilde

I august sendte Kultur- og likestillingsdepartementet ut på høring en ny forskrift for Fond for lyd og bilde. Forslaget har til hovedhensikt å gjøre nødvendige tilpasninger av regelverket for fondet, for å sikre overholdelse av Norges forpliktelser etter EØS-avtalen.

I høringsnotatet gis det blant annet uttrykk for at offline-kopier hos strømmetjenester ikke skal regnes som kompensasjonsberettigede. Norwaco er uenig i departementets beskrivelse av at dette er gjeldende rett, og sendte inn høringsssvar hvor dette ble gjort rede for.

Utkastet til ny forskrift ble etter stort engasjement i høringen fra mange organisasjoner, justert til kun å omfatte krav knyttet til revisjon. Øvrige forslag til endringer ble utsatt i påvente av nærmere vurderinger.

Fordeling

Voldgiftssak

I januar 2023 ble det reist krav om voldgiftsbehandling av fordeling av vederlag for Fellesavtalen 2020 mellom musikkutøvere og musikkprodusenter. Voldgiftsnemndas avgjørelse forelå i februar 2024.

Ekspertgruppe TV-distribusjon

På sektormøtet i mars ble det vedtatt å nedsette en ekspertgruppe som skal avgjøre fordelingsrelaterte prinsippsspørsmål i Fellesavtalen og bestemme konsekvensene av disse for fordelingen av vederlag for 2024 til og med 2026.

På sektormøtet i mai, ble ekspertgruppens sammensetning lagt frem:

- Astri M. Lund
- Jan Terje Helmlí
- Peter Schönning
- Torger Kielland

Lars Reiten fra administrasjonen har fungert som sekretær for Ekspertgruppen.

Ekspertgruppen hadde oppstartmøte i juni og har hatt til sammen ti møter i 2024. Medlemsorganisasjonene i sektoren ble invitert til å komme med innspill til Ekspertgruppen innen september.

Vederlag fra utlandet – «Den historiska skulden»

Norwaco mottar vederlag for utnyttelse av norske produksjoner i utlandet, fra sine utenlandske søsterorganisasjoner og andre organisasjoner vi har representasjons- og utvekslingsavtaler med. I 2024 er mottatt vederlag fra utlandet nesten doblet og utgjør om lag 28 millioner kroner.

Det er flere årsaker til dette, men mye av økningen skyldes at flere år med tvister om kompensasjon for privatkopiering i Sverige fant sin løsning i 2024. I april ble nemlig Copyswedes medlemmer og samarbeidsparter enige om fordelingen av privatkopieringskompensasjon for årene 2009–2020, drøyt 1,3 milliarder svenske kroner.

I Sverige bevilges ikke privatkopieringskompensasjonen over statsbudsjettet, men kreves inn som en avgift på opptaksheter for lyd og bilde. Etter et tiår med forhandlinger og rettstvister om avgiftens størrelse og

Sektormøte for Privatkopiering (Foto: Jon H. Knudtson)

hvilke opptaksenheter som skulle inngå i ordningen, inngikk Copyswede og elektronikkbransjen i 2020 en avtale som ga rettighetshaverne den erstatningen de hadde krav på.

Fordelingen av denne erstatningen samt kompensasjon for de påfølgende årene 2021-2023 har vært krevende og omfattende for Copyswedens medlemsorganisasjoner og har tatt lang tid. Nå som enigheten er et faktum, utbetales også vederlag til norske rettighetshavere for alle disse årene.

Ny investeringsstrategi

En stor del av vederlaget Norwaco krever inn, fordeles og utbetales året etter innkreving. Plassering av kapitalen mellom innkreving og utbetaling er derfor av betydning for rettighetshaverne. Den forrige investerings- og risikohåndteringsstrategien ble vedtatt av styret i 2009.

Styret har i 2024 vurdert at risikoprofilen i den tidligere strategien, hindrer at rettighetshaverne får dra nytte av en sannsynlig avkastning over tid. Det er innhentet nye faglige råd, og en ny investeringsstrategi ble vedtatt på styremøtet i desember. Overordnet målsetning i den nye strategien, er å ivareta rettighetshavernes økonomiske interesser på best mulig måte.

Representasjons- og utvekslingsavtaler

Etter fullmakt fra styret, inngår Norwaco avtaler med utenlandske organisasjoner for rettighetshavere om gjensidig representasjon av rettigheter og utveksling av vederlag. For fordeling av kompensasjon for privatkopiering, inngås utvekslingsavtaler.

Norwaco arbeider kontinuerlig med å utvide og styrke rettighetsporteføljen for å kunne tilby klarering av nye tjenester. Det jobbes målrettet med innhenting av relevante mandater for et forbedret grunnlag for fremtidsrettede TV distribusjonsavtaler og nettverket av samarbeidsorganisasjoner utvides fortløpende

Norwaco ønsker et velfungerende og bredt europeisk samarbeid som både kan styrke vår posisjon med tanke på rettigheter og bidra til økt forståelse. Dette er viktig for å øke vår egen kunnskap om europeisk

opphavsrett og nasjonale systemer, men også med tanke på å utvide utenlandske organisasjoners forståelse av avtalelisenssystemet.

Nordisk samarbeid

Norwaco har godt samarbeid og jevnlige møter med våre nordiske søsterorganisasjoner Copydan, Copyswede, IHM og Kopiosto.

Nordisk møte i Oslo

Norwaco arrangerte Nordisk møte for våre søsterorganisasjoner Copyswede, Copydan, IHM og Kopiosto i april.

Studietur

I juni besøkte administrasjonen vår svenske søsterorganisasjon Copyswede får å bli bedre kjent og utveksle erfaringer med lisensiering og tilhørende problemstillinger. Hovedtema var TV-distribusjon og privatkopiering.

Medlemskap i SAA

Norwaco er medlem av Society of Audiovisual Authors (SAA). Det gir oss blant annet god tilgang til EU/EØS-relevante dokumenter og er et nyttig diskusjonsforum, særlig i forbindelse med implementering av EU-direktiver på opphavsrettsområdet.

Administrasjonen i 2024

Norwacos administrasjon hadde ved utgangen av 2024, tolv fast ansatte, hvorav én i deltidsstilling.

Økonomi- og administrasjonsansvarlig Sigrid Rauboti gikk ut i svangerskapspermisjon i oktober, og Leon Yildirim er tilsatt som vikar. En medarbeider har vært langtidssykemeldt deler av året.

Styret, utvalg og administrasjon

Styret 2024–2025

Medlemsgruppe	Styremedlem	Varamedlem
Opphavere til litterære verk	<i>Hege Fagerheim</i> Norsk Journalistlag	<i>Morten Gottschalk</i> NAVIO
	<i>Monica Boracco</i> Dramatikerforbundet	<i>Trond Vernegg</i> Forfatterforbundet
Opphavere til musikk	<i>Inger Elise Mey</i> TONO	<i>Jon-Willy Rydningen</i> NOPA
Utøvende kunstnere	<i>Marius Øvrebø-Engemoen</i> GramArt	<i>Eva Grainger</i> Norske Dansekunstnere
	<i>Renée Rasmussen</i> Creo, styreleder	<i>Ingvild Tellmann</i> Creo
	<i>Bjørn Sæter</i> Regiforbundet	<i>Nina Tveit</i> Norsk Skuespillerforbund
Opphavere til visuelle verk og levende bilder	<i>Harald Holter</i> BONO, AU-medlem	<i>Elisabeth O. Sjaastad</i> Norsk Filmforbund
Produsenter for musikk	<i>Marte Thorsby</i> IFPI Norge, nestleder	<i>Elly Joys Røang</i> Music Nest Norway
Produsenter for levende bilder	<i>Stian Langgaard-Nielsen</i> Virke Produsentforeningen	<i>Åse Kringstad</i> Virke Produsentforeningen
Produsenter for litterære verk	<i>Ann-Kristin Vasseljen</i> Den norske Forleggerforening	<i>Bjørn Smith-Simonsen</i> Den norske Forleggerforening

Styrets arbeidsutvalg (AU) utgjøres av leder, nestleder og AU-medlem.

Fordelingsutvalg

Oversikt pr. 31.12.2024.

Tredjeparts TV- og radiodistribusjon 2024 – 2026

Valgt 20.03.2024, konstituert 21.03.2024.

For opphavere:

Inger Elise Mey (TONO), **leder**

Kaja von Hedenberg (Dramatikerforbundet)

For utøvende kunstnere:

Anders Bredmose (Norsk skuespillerforbund)

Marius Øvrebø-Engemoen (GramArt)

For produsenter:

Marte Thorsby (Music Nest Norway), **nestleder**

Stian Langgaard-Nielsen (Virke Produsentforeningen)

Undervisningsbruk 2024 – 2026:

Valgt 18.03.2024, konstituert 12.10.2024.

For opphavere:

Elisabeth Sjaastad (Norsk Filmforbund), **leder**

For utøvende kunstnere:

Ingvild Tellmann (Creo)

For produsenter:

Frithjof Hungnes (Music Nest Norway), **nestleder**

Bedriftsintern bruk

Det er foreløpig ikke egne inntekter til fordeling på dette området, og det er derfor ikke oppnevnt fordelingsutvalg.

Bruk i bibliotek og museer 2022 – 2024

Valgt 17.03.2022, erstatningsvalg 18.03.2024, rekonstituert 21.10.2024.

For opphavere:

Leiv Igor Devold (Norske Filmregissører)

For utøvende kunstnere:

Hans Ole Rian (Creo), **leder**

For produsenter:

Elly Joys Røang (Music Nest Norway), **nestleder**

Bruk av TV-selskaps arkivmateriale (NRKs arkiv) 2024 – 2026

Valgt 18.03.2024, konstituert 05.09.2024.

For opphavere:

Elisabeth O. Sjaastad (Norsk Filmforbund), **leder**

For utøvende kunstnere:

Mina Weider (Norske Dansekunstnere), **nestleder**

For produsenter:

Marte Thorsby (Music Nest Norway)

TV på offentlig sted 2023 – 2025

Valgt 17.01.2023, rekonstituert 09.01.2024.

For opphavere:

Marie Grønvik (Grafill)

For utøvende kunstnere:

Maren Skaskiewicz (GramArt), **nestleder**

For produsenter:

Sæmund Fiskvik (NORA), **leder**

Privatkopiering 2024 – 2026

Valgt 20.03.2024, konstituert 26.08.2024.

For opphavere:

Veronica Lundqvist (BONO)

Ida Otterstad (TONO)

For utøvende kunstnere:

Knut Alfsen (Norsk Skuespillerforbund), **leder**

Ingvild Tellmann (Creo), **nestleder**

For produsenter:

Åse Kringstad (Virke Produsentforeningen)

Marte Thorsby (Music Nest Norway)

Voldgiftsrett 2024 – 2026

Valgt på årsmøtet i 2024.

Annika Lindstöm, **leder**

Eirik Djønne

Mette Møller

Varamedlem: *Monica Viken*

Valgkomité 2024 – 2025

Valgt på årsmøtet i 2024, konstituert 03.03.2025.

For utøvende kunstnere:

Lars Christian Fjeldstad (tidligere Creo), **leder**

Anne Kokkinn (Norsk Skuespillerforbund)

For opphavere:

Svein Korshamn (TONO)

Lise Stang Lund (Norske kunsthåndverkere)

For produsenter:

Christina Eriksen Fagernes (Virke Produsentforeningen)

Larry Bringsjord (FONO)

Administrasjonen

Per 31.12.2024

<i>Elin Urkedal</i>	Direktør
<i>Hilde A. Clason</i>	Storkundeansvarlig/KAM
<i>Jon Harald Knudtzon</i>	Kommunikasjonsansvarlig
<i>Sigrid H. Rauboti</i>	Økonomi- og administrasjonsansvarlig (permisjon)
<i>Ingelin Skaret</i>	Juridisk seniorrådgiver
<i>Simen Halsan Øien</i>	Juridisk rådgiver
<i>Guro Riis</i>	Juridisk rådgiver
<i>Roberto Galella</i>	Konsulent IT- og kundebehandling
<i>Else Krogager Henriksen</i>	Avtalekonsulent
<i>Frants Mohr</i>	Fordelingssjef
<i>Lars Reiten</i>	Fordelingskonsulent
<i>Cathrine Hegge</i>	Konsulent – fordeling (30 %)
<i>Leon Yildirim</i>	Økonomi- og administrasjonsansvarlig (vikar)

(Foto: Caroline Roka)

Medlemmer med jubileum i 2024

Blant Norwacos medlemsorganisasjoner er det stor variasjon. De omfatter alle grupper rettighetshavere i et bredt spekter av produksjoner og kunstformer. Det er også stort spenn i hvordan organisasjonene er sammensatt – fra de helt små, som nærmest drives på dugnad og idealisme, til organisasjoner med mange tusen medlemmer og store,

velsmurte administrasjoner. Det er dette som utgjør Norwaco, og for å komme nærmere innpå dette mangfoldet, retter vi søkelyset mot organisasjoner som har hatt jubileum i året som har gått. Vi har stilt organisasjonenes leder noen spørsmål.

Norges Fotografforbund, 130 år, stiftet 06.12.1894

Norges Fotografforbund er landets største og eldste organisasjon for profesjonelle fotografer. De arbeider for å ivareta fotografstandens interesser, tilby fagrelevante ressurser og være et fellesskap for dem som livnærer seg av fotografi. Medlemmene inkluderer fotografer fra alle sjangre, samt lærere, studenter og leverandører tilknyttet bransjen. Som interesseorganisasjon jobber Norges Fotografforbund for å bedre fotografers vilkår og synliggjøre behovet for profesjonelle, bildebaserte tjenester.

Vi har snakket med daglig leder Linda Dyrnes:

Har jubileet blitt markert på noen måte?

Ettersom stiftelsesdatoen var så sent på året, startet vi markeringen i desember 2024, men vil fortsette feiringen også i 2025. For oss er det viktig å vise fram den store bredden av dyktige fotografer vi har. I desember laget vi derfor en adventskalender der vi presenterte 130 av våre medlemmer. Vi håper det kan få enda flere fotografer til å se at Norges Fotografforbund er et forbund det er naturlig å melde seg inn i.

I anledning jubileet har vi fått laget en jubileumslogo, denne ligger nå på nettsiden vår, i e-poster, sosiale medier osv. Vi har også hatt en artikkel om jubileet i magasinet Fotografi.

Vi arrangerer FOKUS 2025 i begynnelsen av april. FOKUS er vårt årlige store arrangement, med foredrag, workshops, debatter, premieutdeling for Landskonkurransen, landsmøte og mye sosialt. Middagen etter landsmøtet, vil være en jubileumsmiddag med tema gull og glitter.

Ellers blir det mest søkelys på å fortsette den gode jobben vi gjør for fotografene.

Linda Dyrnes (Foto: Linda Varpe)

Hvilken hendelse eller enkeltsak vil du trekke frem som viktig i jubileumsåret?

Det er selvsagt flere viktige saker og opphavsrett generelt er alltid viktig. Den saken som likevel stikker seg fram er nok utviklingen av kunstig intelligens og hva det allerede betyr og vil bety for fotografyrket, fotografiets troverdighet, opphavsrett og betydningen av god kvalitet.

Hvordan har situasjonen til rettighetshavere endret seg i de senere år?

Vi lever i en verden med enorme mengder bilder som omgir oss nesten over alt. Det er så lett å laste ned bilder som ligger på nettet og å dele bilder digitalt, at både bedrifter og folk generelt ikke tenker over at dette er bilder som er beskyttet av opphavsrett. Respekten for fotografiet som åndsverk har nok blitt svekket. Vi opplever at mange fotografer henvender seg fordi de blir utsatt for press til å godta urimelige avtaler fra sine profesjonelle oppdragsgivere eller de har blitt utsatt for at kunder bruker bildene ut over det som er gitt tillatelse til. En stor utfordring er at det sjeldent er regningssvarende å trekke slike brudd for retten, om det skulle oppstå en konflikt. Det gjør at fotografene kan oppleve at de er rettsløse i denne sammenhengen.

Hva blir viktig å jobbe for fremover?

Opphavsretten har vært viktig for NFF i alle år, og den blir ikke mindre viktig å jobbe med framover. Vi jobber for å finne løsninger, som gjør at fotografene i praksis ikke skal oppleve å være rettsløse når deres opphavsrett blir krenket.

Det er også et behov for å øke kunnskapen om opphavsrett, både blant fotografer, kunder og folk flest. Derfor har vi, med tilskudd fra Kopinor, satt i gang arbeidet med en opphavsrettskampanje. Den vil inneholde lett forståelig informasjonsmateriell om opphavsrett rettet mot både fotografer og kunder, webinar om opphavsrett for fotografer og en SoMe-kampanje rettet mot den generelle befolkningen.

Vi vil også revidere og utvikle flere avtalemaler for fotografer i ulike sjangere. På den måten håper vi å forebygge brudd på opphavsretten.

Det blir også viktig å jobbe med opphavsrett og kunstig intelligens. Det gjelder både reelle muligheter for å reservere seg mot bruk av opphavsrettslig materiale i trening KI-generatorer, vederlag for slik bruk og avklaring av hva som gir verkshøyde.

Det som er helt sikkert er at det er viktigere enn noen gang å stå samlet og jobbe mot et felles mål. NFF ønsker å samle de som jobber i fotofeltet i langt større grad og være et felles talerør for fotografer.

**NORGES
FOTOGRAFFORBUND**

 <p>Foto: Gina Englund</p> <p>Fotograf Gina Englund as Nyfødte og barn Oppegård Senter - Nordre Follo 13 år som fotograf</p>	 <p>Foto: Erlend B. Enger</p> <p>Erlend B. Enger Fotograf Erlend as Hovedsakelig portretter, bedriftsfoto +++ Melhus Jobbet som fotograf i over 30 år</p>	 <p>Foto: Ingunn B. Moen - Studio Foto</p> <p>Ingunn Moen Fotograf Ingunn Moen Situasjonsbilder bedrift, portrett, event og noe produkt Trondheim og litt rundt i Trøndelag/Nordland 3 år med eget firma</p>
 <p>Foto: Tom Knudsen</p> <p>Tom Knudsen Tom Knudsen Photography Portrett fotograf Kristiansand 20 år som fotograf</p>	 <p>NORGES FOTOGRAFFORBUND</p> <p>9</p>	 <p>Foto: Veronika Skarvud - Studio Høyen</p> <p>Veronika Skarvud Fotograf Bedriftsfotograf Bergen 9 år i bransjen</p>
 <p>Foto: Vilde Fagerland</p> <p>Vilde Fagerland foto viltfoto Bryllupsfotograf Nesoddtangen 4år som fotograf</p>	 <p>Foto: Jan Kjesbu</p> <p>Jan Kjesbu CandoMedia Reklame - sport - action - bryllup (film & Foto) - portrett - content creator og etterarbeids ekspert, mm. Tønsberg og Horten</p>	 <p>Foto: Kristine Hellemo Larsen</p> <p>Fotograf Kristine Hellemo Larsen Portrett/ bryllup/ bedriftsfotograf Tønsberg Jobbet som fotograf siden 2006</p>

NFFs advents-
kalender i anledning
jubileet.

Norske Filmregissører 25 år, stiftet 9. september 1999

Vi har snakket med forbundsleder Leiv Igor Devold.

Har jubileet blitt markert på noen måte?

Under den årlige fagdagen, Regidagen, som vi har arrangert på Vega scene de siste årene, feiret vi vårt 25-årsjubileum som en pådriver for regissøren i norsk film. I løpet av disse 25 årene har vi arbeidet for å ivareta regissørens, og den norske audiovisuelle bransjens interesser. Dette inkluderer politisk påvirkning overfor myndigheter og rettighetsorganisasjoner.

Hvilken hendelse eller enkeltsak vil du trekke frem som viktig i jubileumsåret?

En sak vi i NFR har jobbet med i svært mange år, sammen med Norsk Filmforbund, Dramatikerforbundet, filmprodusentene i Virke produsentforening, Skuespillerforbundet og resten av Bransjerådet for film, er implementeringen av AMT-direktivet i Norge. Dette direktivet, som endelig innføres i 2025, er viktig for norske filmregissører og den audiovisuelle bransjen av flere grunner:

AMT-direktivet pålegger strømmetjenester som Netflix, HBO MAX og Disney+ å investere en del av sin omsetning i Norge til produksjon av lokalt film- og TV-innhold. Dette sikrer at store globale aktører bidrar til den norske film-, strømme- og TV-bransjen, noe som også gir norske regissører flere muligheter til å finansiere sine prosjekter. Direktivet inneholder også krav om å fremme europeisk innhold, noe som kan bidra til økt synlighet og distribusjon av norske filmer og TV-serier. Dette er viktig for å styrke norsk kultur og identitet på det audiovisuelle markedet. AMT-direktivet inneholder også bestemmelser som beskytter opphavsretten til audiovisuelt innhold. Dette er avgjørende for norske regissører, da det sikrer at våre kreative verk blir respektert og at vi får rettmessig kompensasjon for vårt arbeid som legger grunnlaget for hele den audiovisuelle bransjen. Samlet sett bidrar AMT-direktivet til å styrke den norske audiovisuelle bransjen ved å sikre finansiering, beskytte opphavsretten, fremme europeisk innhold, og gjøre audiovisuelt innhold mer tilgjengelig og inkluderende.

Hvordan har situasjonen til rettighetshavere endret seg i de senere år?

Før opprettelsen av NFR følte mange norske filmregissører seg i økende grad marginalisert. NFR ble etablert 9.9.1999, på tampen av det forrige årtusen, med de symbolske tallene 9.9.1999 for å belyse at dette skjedde i tolvte time. Mange regissører opplevde en følelse av avmakt, da tekniske fagfunksjoner og nye teknologiske produksjonsformer

Leiv Igor Devold (Foto: Marcin Petruszka)

ble prioritert i det offentlige ordskiftet og i fokuset til mange i bransjen på bekostning av utfordringer knyttet til opphavsrett og kontroll over det endelige kunstneriske verket. Regissørens identitet var da i stor grad knyttet til rollen som den store auteuren og den frie kunsten. Det var en savnet forståelse av at regissører som skapere og opphavsrettspersoner, la grunnlaget for bransjens verdiskapning, ofte i samarbeid med manusforfattere. Opprettelsen av NFR ble inspirert av danskene, som hadde lyktes godt med sin forening, Danske Filminstruktører, som ble opprettet allerede i 1956. Foreningen jobber også mot Norwaco for å øke vederlagsdelen for opphavergruppen film-, TV- og strømme-regissører. Det lages jo som kjent audiovisuelt innhold som aldri før, samtidig er det veldig viktig i en stadig mer internasjonalt bransje å ivareta norsk språk, kultur og vår identitet i møte med store internasjonale aktører. I dag er det enda mer viktig mener jeg, at vi er solidariske og at kampen for rimelig vederlag er noe vi tar sammen.

Hva blir viktig å jobbe for fremover?

Regissørens rolle i den audiovisuelle sektoren som kunstnerisk og arbeidsleder i en bransje preget av høy risiko har blitt stadig viktigere å hegne om. Vi mener det i de neste årene blir enda viktigere å stå opp for de verdiene vi står for, i det norske demokratiske samfunnet. Dette gjelder både lokalt i Norge, men vi ser behov for å stå samlet i Norden og også i Europa.

Regissøren bærer et stort ansvar med høye forventninger, både fra medskapere og bestillere, og vi har ofte en svært stor arbeidsbelastning. Vi er konkurranseutsatt ikke bare i Norge, men vi skal sammen med de andre faggruppene, skape filmer, TV-serier, dokumentarer som skal konkurrere i et stadig mer internasjonalt marked. Hverken

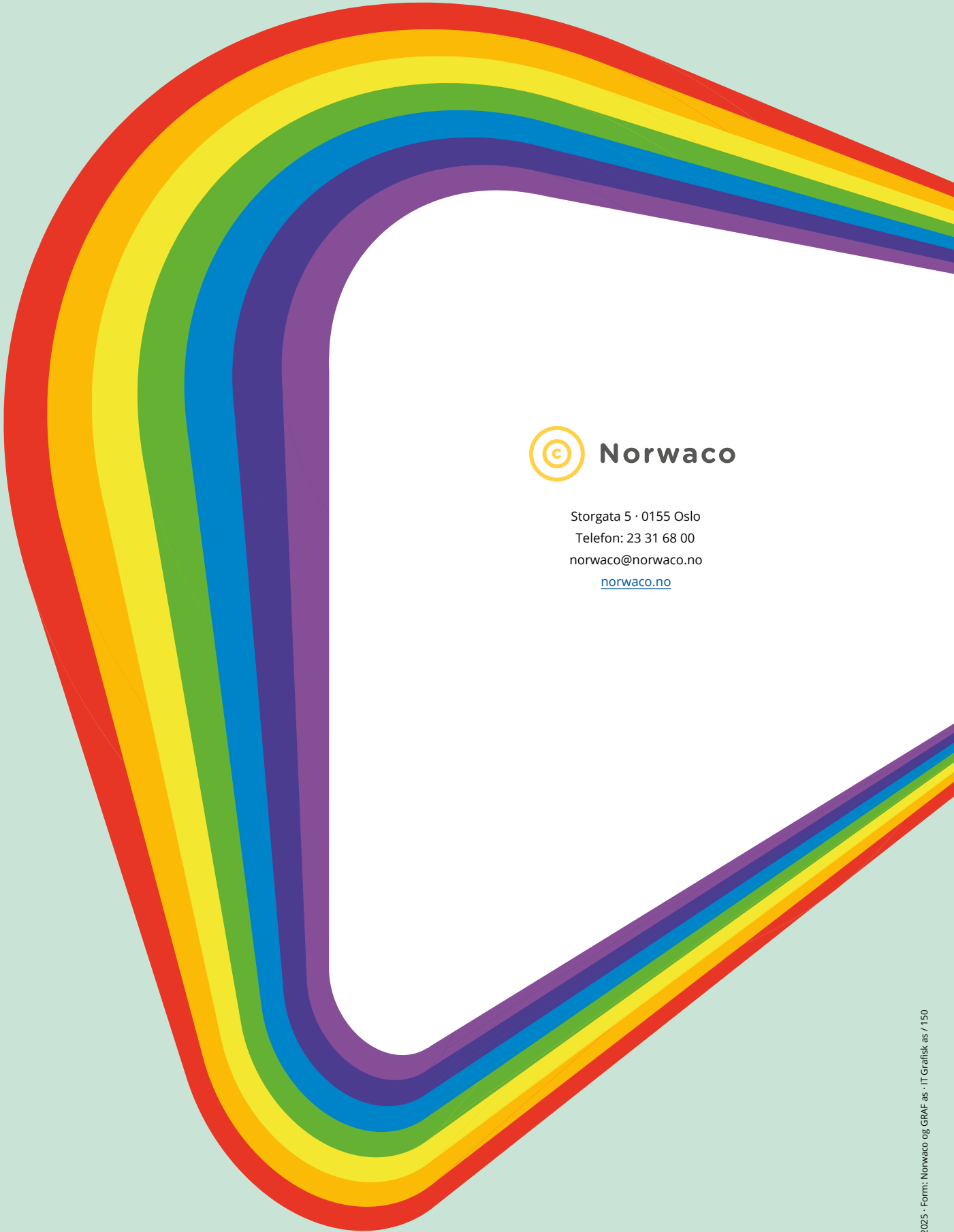
lønns- eller rettighetskompensasjonen står i forhold til innsatsen og ansvaret. Regissører er ofte frilansere eller på kortere midlertidige ansettelser og må være forberedt på å gå ulønnet i lange perioder mellom film-, dramaserie-, dokumentar, TV- og strømme-produksjoner. Det er heller ikke lett å bli gammel som filmregissør, og statistikk over hvor lenge man står i yrket er forstemmende.

Vi vil fortsette vårt arbeid for å styrke norske audiovisuelle produksjoner ved å bidra til kompetanseheving, verdige arbeidsforhold og rimelig kompensasjon i form av lønn og vederlag til de kunstneriske lederne av svært mange norske audiovisuelle produksjoner.

Vi gleder oss til de neste 25 årene!

Fra Regidagen på Vega Scene. Samtale mellom Halfdan Tøndel, Lilja Ingolfsdottir og Emilie Blichfeld (Foto: Jo Straube v/Oslo Pix Filmfestival)

Norwaco

Storgata 5 · 0155 Oslo
Telefon: 23 31 68 00
norwaco@norwaco.no
norwaco.no